

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI

Materiál predkladaný do Kolégia rektorky

VÝSLEDKY ANKETY ŠTUDENTOV UMB O KVALITE VÝUČBY A O UČITEĽOCH v akademickom roku 2008/2009

Návrh na rozhodnutie:

Kolégium rektorky:

- a) berie na vedomie výsledky ankety študentov UMB o kvalite výučby o učiteľoch v akademickom roku 2008/2009;
- b) ukladá dekanom fakúlt oboznámiť s výsledkami ankety vedúcich pracovísk a prijať opatrenia na zlepšenie kvality výučby

**Predkladá: prof. PhDr. Beata Kosová, CSc.
rektorka UMB**

**Vypracovala: prof. Ing. Milota Vetráková, PhD.
prorektorka UMB pre pedagogickú činnosť**

Č. z.: 8972/2009

Č. s.: 1455-2009-SR

Banská Bystrica 22. 5. 2009

Máj 2009

**VÝSLEDKY ANKETY ŠTUDENTOV UMB
O KVALITE VÝUČBY A O UČITEĽOCH**

v akademickom roku 2008/2009

V akademickom roku 2008/2009 mali študenti Univerzity Mateja Bela už siedmy rok príležitosť v zmysle § 70 ods. 1 písm. h) zákona č. 131/2002 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyjadriť svoje názory ku kvalite výučby a k jednotlivým pedagógom. V súlade so závermi vyplývajúcimi z vyhodnotenia prieskumu v akademickom roku 2003/2004 a pre zvýšenie anonymity a objektivity dotazníka pripravil UAKOM softvérovú a technickú podporu pre realizáciu elektronického dotazníka, podľa ktorého sa hodnotila kvalita výučby do konca akademického roka 2007/2008. S ohľadom na nedostatočnú spätnú väzbu od študentov v akademickom roku 2008/2009 sme sa rozhodli pre tlačnú formu dotazníka s využitím elektronického systému TAPS. Predmetom sociologického opytovania je hodnotenie pedagógov (príloha 1) a hodnotenie študijných programov (príloha 2). Hodnotenie pedagógov dennými študentmi sa uskutočnilo v mesiacoch marec – apríl 2009 a hodnotenie študijných programov sa uskutoční v priebehu štátnych skúšok.

Pôvodné znenie otázok pre hodnotenie pedagógov sme rozšírili a upravili v spolupráci s prodekanmi a Katedrou psychológie Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici. Študent mal k dispozícii „Znenie otázok - dotazník“ a odpoveďové hárky s menom učiteľa, s ktorými absolvoval predmet v zimnom semestri akademického roka 2008/2009. Odpoveď na otázku, ktorú študent pokladal za vhodnú a ktorá vystihovala prácu učiteľa, vyznačil v hárku čiernou fixkou. V záujme zachovania anonymity dotazníka študenti neuvádzali svoje meno a priezvisko. Vyplnené a odovzdané odpoveďové hárky sa skenovali v TAPSe a spracovali po úprave referentkami UAKOMu v programe SPSS. Sumarizáciu výsledkov hodnotenia pedagógov za celú UMB spracovalo oddelenie prorektorky pre pedagogickú činnosť.

Hodnotenie pedagógov

V akademickom roku 2008/2009 sa študenti vyjadrili k 194 pedagógom (z celkového počtu 616,07 pedagógov), čo je 31,49 % prepočítaného evidenčného počtu vysokoškolských učiteľov (počet vyučujúcich k 31.03.2009). Spolu vyplnili študenti 6 967 formulárov, čo znamená, že v priemere jedného pedagóga hodnotilo 36 respondentov. Počet hodnotených pedagógov v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol zámerne, pretože našim cieľom bolo získať hodnotenia s vyššou vypovedacou schopnosťou. Počet hodnotení pedagógov sa v roku 2008/2009 oproti predchádzajúcemu roku zvýšil viac ako 14,6 násobne.

Tabuľka 1 Prehľad počtu hodnotení za akademické roky 2003/2004 až 2008/2009

Akademický rok	Počet formulárov hodnotenia	Počet hodnotených pedagógov
2003/2004	x	297
2004/2005	x	328
2005/2006	766	236
2006/2007	661	337
2007/2008	476	248
2008/2009	6967	194

Tabuľka 3b Stupeň hodnotenia kvality výučby 2008/2009 (otázky č. 8 až 14)

otázka													
8	%	9	%	10	%	11	%	12	%	13	%	14	%
371	5,33	422	6,06	363	5,21	499	7,16	309	4,44	383	5,50	337	4,84
1764	25,32	1876	26,93	2810	40,33	2426	34,82	3534	50,72	2545	36,53	2250	32,30
1915	27,49	2015	28,92	1851	26,57	1940	27,85	1866	26,78	1919	27,54	2042	29,31
1568	22,51	1480	21,24	1175	16,87	968	13,89	762	10,94	797	11,44	1184	16,99
1099	15,77	1031	14,80	645	9,26	603	8,66	354	5,08	485	6,96	711	10,21
223	3,20	129	1,85	106	1,52	488	7,00	137	1,97	762	10,94	396	5,68
27	0,39	14	0,20	17	0,24	43	0,62	5	0,07	76	1,09	47	0,67
6967	100,00	6967	100,00	6967	100,00	6967	100,00	6967	100,00	6967	100,00	6967	100,00

Tabuľka 3c Stupeň hodnotenia kvality výučby 2008/2009 (otázky č. 15 až 16)

otázka					
15	%	16	%	spolu	%
340	4,88	510	7,32	6171	5,90
2575	36,96	2708	38,87	37376	35,76
1934	27,76	1410	20,24	28997	27,75
1014	14,55	1032	14,81	17125	16,39
481	6,90	956	13,72	10133	9,70
546	7,84	310	4,45	4234	4,05
77	1,11	41	0,59	469	0,45
6967	100,00	6967	100,00	104505	100,00

Škála hodnotenia:

- A - veľmi vysoký stupeň kvality (maximálna miera súhlasu)
- B - vysoký stupeň kvality (vysoká miera súhlasu)
- C - stredný stupeň kvality (priemerná miera súhlasu)
- D - nízky stupeň kvality (nízka miera súhlasu)
- E - neviem posúdiť
- F - nesprávne označená odpoveď

Respondenti v dotazníku zameranom na hodnotenie pedagógov sa vo väčšine prípadov vyjadrovali v škále hodnotenia A (veľmi vysoký stupeň kvality) a B (vysoký stupeň kvality). Možnosť A na všetky otázky zvolilo 35,76 %, čo je 37 376 hodnotení, ďalej nasledovalo hodnotenie B 27,75 %, čo je 28 997 hodnotení. Spolu to tvorí 63,51 %, čo je 66 373 pozitívnych hodnotení. Študenti pri vyplňovaní dotazníka označovali aj možnosť F, ktorá v tomto hodnotení nemala zastúpenie, išlo o 0,45 % (469) z celkového počtu 104 505 označených hodnotení. Až 4,05 % označených odpovedí má škálu hodnotenia E, čo znamená, že študenti sa k otázke nevedeli vyjadriť.

Najviac percent z pohľadu pozitívneho hodnotenia škálou A študentmi mala tretia otázka (52,46 %) zameraná na hodnotenie dodržiavania stanoveného rozvrhu vyučovacích hodín a času. Najmenej hodnotení, ktoré zaznamenali vysoký stupeň kvality (B) získala piata otázka zameraná na pravidelné zisťovanie úrovne vedomostí študentov počas semestra (27,00 %). Prehľad o kvalite výučby podľa odpovedí na otázky v škále hodnotenia A a B je v tabuľke 4.

Tabuľka 4 Poradie otázok v dotazníku podľa odpovedí v škále hodnotenia A a B

P. č.	Otázka	%
1.	Formulácia požiadaviek a kritérií na ukončenie predmetu na začiatku semestra (2)	80,32
2.	Dodržiavanie stanoveného rozvrhu vyučovacích hodín a času (3)	77,77
3.	Dostatočné odborné vedomosti sprístupnené študentom (12)	77,50
4.	Pozitívna atmosféra na vyučovaní (10)	66,89
5.	Ústretovosť voči študentom ak prejavia záujem o určitú tému (15)	64,72
6.	Ochota priznať si chybu (13)	64,07
7.	Objektívne hodnotenie vedomostí študentov (11)	62,67
8.	Tolerantnosť voči študentom a ich chybám (14)	61,60
9.	Zrozumiteľné a zaujímavé vedenie pedagogického procesu (4)	61,16
10.	Spätná väzba po výkone študenta (6)	59,74
11.	Absolvovanie aj ďalších predmetov u toho istého pedagóga (16)	59,11
12.	Vedenie študentov k samostatnej práci a k tvorivému mysleniu (7)	58,43
13.	Podpora záujmu o predmet napr. príťažlivým obsahom, aplikáciou do praxe (9)	55,85
14.	Motivácia študentov k učeniu sa daného predmetu (8)	52,81
15.	Pravidelné zisťovanie úrovne vedomostí študentov počas semestra (5)	50,02

Najvyššiu spokojnosť s kvalitou výučby – odpovede v škále A a B (príloha 4) dosiahli pedagógovia z Pedagogickej fakulty (69,41 %) a najnáročnejší na kvalitu výučby sú študenti Právnickej fakulty (56,81 %). Hodnotenie ostatných fakúlt v škále A a B bolo nasledovné: Fakulta humanitných vied 68,95 %, Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov 65,14 %, Ekonomická fakulta 61, 62 % a Fakulta prírodných vied 59,88 %.

Pri skúmaní odpovedí v škále A a B podľa fakúlt, študenti troch fakúltách a to Právnickej fakulty, Pedagogickej fakulty a Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov najlepšie hodnotili otázku dva (formulácia požiadaviek a kritérií na ukončenie predmetu na začiatku semestra) a otázku tri (dodržiavanie stanoveného rozvrhu vyučovacích hodín a času). Študenti Ekonomickej fakulty vyzdvihli dodržiavanie rozvrhu (otázka 3) a dostatočné odborné vedomosti sprístupnené študentom (otázka 12). Na Fakulte prírodných vied dominuje v hodnotení jasná formulácia požiadaviek na ukončenie predmetu (otázka 2) a ústretovosť voči študentom ak prejavia záujem o určitú tému (otázka 15). Kladné hodnotenie za dodržiavanie rozvrhu (otázka 3) a pozitívnu atmosféru na vyučovaní (otázka 10) získali pedagógovia z Fakulty humanitných vied.

Nespokojných s kvalitou výučby je 9,70 %, čo je 10 133 odpovedí (v škále hodnotenia D), pritom najvyššie negatívne percento 15,77 (1 099) študentských hodnotení označených nízkym stupňom kvality získala otázka osem, ktorá zisťovala, či pedagóg motivuje študentov (pochvalou, príjemným vystupovaním ...) k učeniu sa daného predmetu. Najmenej 4,62 % (322) hodnotení zdôrazňujúcich nízky stupeň kvality (D) mala otázka dva, ktorá vyjadruje jasné formulovanie požiadaviek a kritérií na ukončenie predmetu na začiatku semestra a sledovanie ich plnenia.

Zhrnutie:

Získanie spätnej väzby od študentov na kvalitu výučby jednotlivých pedagógov formou tlačených formulárov s využitím elektronickej podpory TAPS má svoje pozitíva i negatíva. Čo treba vyzdvihnúť je počet získaných odpovedí od študentov, možnosť oboznámenia sa s výsledkom hodnotenia podľa každého pedagóga zapojeného do sociologického opytovania, súhrne za fakultu i celú UMB. Potešiteľné je, že s kvalitou

výučby je spokojných 63,51 %, čo je 66 373 hodnotení. Neznamená to, že neexistujú rezervy v zlepšení kvality vyučovania, predovšetkým v motivácii študentov k učeniu sa daného predmetu pochvalou, príjemným vystupovaním ... (15,77 %), v podpore záujmu študentov o predmet jeho príťažlivým obsahom alebo aplikáciou teórie do praxe (14,80 %), ako aj v pravidelnom zisťovaní úrovne vedomostí počas semestra (12,95 %). Varujúca je aj odpoveď na otázku „ Rád by som absolvoval u tohto učiteľa aj ďalšie predmety“, na ktorú negatívne odpovedalo 13,72 % (956 hodnotení z celkového počtu 6967 odpovedí na otázku).

Negatívnou stránkou zisťovania kvality výučby pedagógov súčasným spôsobom boli technické problémy spojené s vyplňaním záznamových formulárov (5,90 %, čo je 6 171 hodnotení nebolo v dotazníkoch označených), vyššia pracovná záťaž s organizačným zabezpečením sociologického opytovania. Najviac nevyplnených odpovedí v záznamových formulároch bolo na Právnickej fakulte (16,82 %) a Fakulte prírodných vied (11,21 %). Najmenej nesprávne vyplnených záznamových formulárov mala Ekonomická fakulta (0,03 %) a Fakulta humanitných vied (0,20 %). Nedostatočné prepojenie systému TAPS s programom SPSS, v ktorom sa sumarizovali odpovede na otázky si vyžiadalo veľa času a následných úprav referentkami UAKOMu a referátu pre pedagogickú činnosť UMB. V budúcom roku chyby spojené s testovaním systému TAPS s programom SPSS budú odstránené.

Plnenie záverov a odporúčaní prijatých Kolégiom rektorky 2. 6. 2008 k hodnoteniu kvality výučby

S ohľadom na nedostatočné zapojenie sa študentov do poskytnutia spätnej väzby na vyučovací proces, podmienky štúdia a kvalitu práce vysokoškolských pedagógov sa prijímajú tieto rozhodnutia:

- 1) V spolupráci s prodekanmi pre pedagogickú činnosť vypracovať nový formulár sociologického opytovania študenta na hodnotenie pedagógov.
T: február 2009
Z: prorektorka a prodekan pre pedagogickú činnosť
Výsledok: splnené
- 2) Zabezpečiť vyššie zapojenie študentov prvého až štvrtého roku štúdia do hodnotenia s využitím elektronickej i tlačenej formy dotazníka vyššou propagáciou a informovanosťou študentov.
T: 15. 3. – 30. 4. 2009
Z: prodekan pre pedagogickú činnosť
Výsledok: 14,6 násobné zvýšenie
- 3) Získať a vyhodnotiť názory študentov 5. roku štúdia na študijný program/odbor a podmienky štúdia za predchádzajúce roky štúdia pomocou tlačenej formy dotazníka.
T: v priebehu konania štátnych skúšok
Z: prodekan pre pedagogickú činnosť
Výsledok: v procese plnenia

- 4) Vyhodnotiť výsledky elektronického sociologického opytovania študentov ku kvalite výučby.

T: 15. 6. 2009

Z: UAKOM, pedagogické oddelenie rektorátu
UMB

Výsledok: hodnotenie kvality pedagóga – splnené, hodnotenie študijných programov – bude predložené na jesennom zasadnutí kolégia rektorky

Banská Bystrica 20. mája 2009

Vypracovala : prof. Ing. Milota Vetráková, PhD.
prorektorka pre pedagogickú činnosť